

บทที่ ๑

บทนำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบสามก๊กฉบับไทยกับฉบับจีน ความประสงค์ที่ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ สืบเนื่องมาแต่การอ่านตำนานเรื่องสามก๊กพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาคัมภีร์ราชาภาพ ผู้เขียนถือว่าตำนานเรื่องสามก๊กนี้ นับว่าเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับแรกของเรื่องสามก๊กหรือพงศาวดารจีน ควรที่ผู้ศึกษาทางภาษาไทยจะถือเป็นแบบอย่างในการค้นคว้าได้อย่างไร

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาคัมภีร์ราชาภาพทรงนิพนธ์ไว้ในหนังสือนี้ว่า

ลักษณะการแปลหนังสือจีนเป็นภาษาไทยแต่โบราณ (หรือแม้จนชั้นหลังมา) อยู่ข้างลุ่มมากด้วยเหตุนี้หนังสือจีนไม่มีใครชำนาญภาษาไทย, ผู้ชำนาญภาษาไทยก็ไม่มีใครหนังสือจีน การแปลจึงต้องมีพนักงานเป็นสองฝ่ายช่วยกันทำ ฝ่ายผู้ชำนาญหนังสือจีนแปลความออกให้เสมือนจริงดัง แล้วผู้ชำนาญภาษาไทยเอาความนั้นเรียบเรียงแต่งเป็นภาษาไทย, ใหลอยคำและสำนวนที่แต่งเรียบร้อยอักษรขึ้นหนึ่ง... แต่สำนวนแปลคงจะไม่ตรงกับสำนวนที่แต่งไว้ในภาษาจีนแต่เดิม เพราะผู้แปลมิใคร่สนิทกับทั้งภาษาจีนและภาษาไทยรวมอยู่ในคนเดียวเหมือนเช่นแปลหนังสือฝรั่งกันทุกวันนี้

ผู้ที่ได้อ่านตำนานเรื่องสามก๊กมักจำข้อความนี้ได้ และนำมาพูดกันต่อ ๆ มาว่าสามก๊กฉบับไทยคลาดเคลื่อนจากฉบับจีน เหตุนี้ผู้เขียนจึงเกิดความคิดใคร่จะเปรียบเทียบสามก๊กสองฉบับนี้ เพื่อให้รู้ข้อเท็จจริงว่าคลาดเคลื่อนกันมากน้อยเพียงไร ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์นี้ผู้เขียนจึงได้ศึกษาเปรียบเทียบสามก๊กฉบับจีนกับไทยตอน "โจโฉแตกทัพเรือ" แท้จริงในการจะค้นคว้าข้อนี้จะยกเนื้อเรื่องมาเปรียบเทียบเพียงบทสองบทก็พอ แต่ผู้เขียนคิดว่าถ้าแปลได้ตลอดก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เคยอ่านตอน "โจโฉแตกทัพเรือ" มาแล้ว

แหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้านี้คือ สามก๊กสำนวนเจ้าพระยาพระคลัง (หน) และสามก๊กฉบับจีนของ 羅貫中 Luo² Kuan⁴ Chung¹

ซึ่งตามตำนานเรื่องสามก๊ก ว่าเป็นฉบับพิมพ์ที่แพร่หลายไปถึงประเทศอื่น ๆ
 แหล่งข้อมูลนอกจากนี้ได้แก่ ประวัติศาสตร์จีนยุค = 十四史 Erh⁴
 shih² szu⁴ shih³ ตอน 三 国志 San¹ Kuo² Chih⁴ และหนังสือต่าง ๆ
 เกี่ยวกับประเทศจีน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย